

Bocskor Andrea, a Fidesz-KDNP európai parlamenti képviselője

A vízummentesség megadása mellett új határátkelőhelyeket kell nyitni

Az Európai Parlament április 6-ai strasbourgi plenáris ülésén a képviselők döntő többséggel megszavazták az ukrán állampolgárok vízummentes beutazását az Európai Unióba. A felfüggesztési mechanizmus rugalmasabbá és hatékonyabbá tételével kezelhetővé válnak a vízummentességgel való visszaélések, például harmadik országok állampolgárainak tömeges beutazása esetében. Így a vízummentességet kritikus helyzetekben fel lehet függeszteni – nyilatkozta lapunknak Bocskor Andrea, a Fidesz–KDNP európai parlamenti képviselője.

Milyen előírásoknak kellett Kijevnek megfelelnie a vízumliberalizációs akcióterv keretén belül?

– A vízumliberalizációs akcióterv (VLAP) négy nagy fejezete közül az egyik leglényegesebb a határellenőrzés modernizálása és a nemzetközi standardokhoz való igazítása volt. Be kellett kapcsolódniuk az Interpol és az Europol rendszerébe, adatbázisába, hogy kiszűrjék a nemzetközi körözés alatt állókat. Szintén fontos feltétel volt a biometrikus útlevelek és személyigazolványok bevezetése, melyből 2015. január 1-je óta közel 3 milliót adtak ki. A másik fejezet a széles körű ukrain reformfolyamatot és jogharmonizációt írja elő. A törvényi szabályozások szintjén már elég sokat megtett Ukrajna abból a szempontból, hogy az EU-s ajánlásokhoz, illetve szabványokhoz igazítsa a törvényhozását, például a Legfelsőbb Tanács működési szabályzatát is modernizálni kellett. A reformok körébe tartoznak az alkotmánymódosítások, a bírósági reform, a decentralizáció és a korrupció elleni küzdelem – az utóbbi nagyon hangsúlyos kitétel volt az EU követelményrendszerében. A korrupció ellenes

Írta: Medveczky Attila
2017. május 16. kedd, 18:05 -

harc elemei között említhető, hogy bevezették az Ukrán Legfelsőbb Tanács (Verhovna Rada) képviselői számára az elektronikus vagyonbevallásokat, létrehozták az Ukrán Nemzeti Korrupcióellenes Irodát, amely korrupciós ügyekben folytat nyomozást. A rendőrség reformja keretében pedig bevezették a Nemzeti Políciáról (Nacpolicija NP) szóló törvényt. Sajnos a végrehajtott reformok az állampolgárok szintjén még nem érzékeltetik pozitív hatásukat, de mivel Ukrajna a szükséges jogszabályi háttérrel megteremtette, az Európai Bizottság már tavaly decemberben elismerte, hogy az akcióterv teljesítése megfelelő – tehát megadható a vízummentesség.

Tehát 2016 decemberében minden jogi akadály elhárult. Mi az oka annak, hogy a politikai döntést csak most hozta meg az EP?

– Az ukrán–orosz háborús helyzet miatt a keleti határszakasz nagy része ellenőrizetlen. Így olyan személyek is beszivároghatnak az országba, akiket az ukrán rendvédelem vagy határőrség nem engedne be. Ezt a kockázatot is felismerve és okulva például az albánoknak megadott vízummentesség tapasztalataiból, az EU úgy döntött, hogy először az úgynevezett felfüggesztési mechanizmust kell hatékonyabbá tenni. A felfüggesztési mechanizmus rugalmasabbá és hatékonyabbá tételével kezelhetővé válnak a vízummentességgel való visszaélések, például harmadik országok állampolgárainak tömeges beutazása, a visszatérés megszegése vagy akár az európai területen észlelt biztonsági kockázatok növekedése esetében. Így a vízummentességet kritikus helyzetekben fel lehet függeszteni. Ez az eljárási folyamat tavaly májusban kezdődött el, és idén februárban zárult le. Nem csak a politikai döntés hiányzott, az Ukrajnának való vízummentesség megadásához, hanem egy bürokratikus procedúrát is végre kellett hajtani lépésről lépésre. Hiszen három intézmény – az Európai Parlament, az Európai Bizottság és az Európai Tanács – dialógusát kellett lefolytatni a konszenzushoz. Ráadásul a migránsválság és a terrortámadások is lekötötték az EU figyelmét, így az ukrán vízummentességgel sokszor kevésbé foglalkoztak, háttérbe szorult. Ezek mind hozzájárultak ahhoz, hogy több mint négy hónapot kelljen várni a végső döntésig.

Írta: Medveczky Attila
2017. május 16. kedd, 18:05 -

Mennyi ideig tartózkodhatnak majd az ukrán állampolgárok az EU tagállamaiban, és milyen célból?

– A vízummentesség nem vonatkozik automatikusan minden ukrán állampolgárra, csak az új típusú biometrikus útlevelekkel rendelkezőkre. Ezeknek a kiadása folyamatos. A biometrikus útlevelekkel félévente 90 napig tartózkodhatnak majd az Európai Unió tagállamaiban – kivéve az Egyesült Királyságban és Írországban – turisztikai, üzleti és családi okokból. Munkavállalásra az ukrán vízumliberalizáció senkit nem jogosít fel. Amennyiben valaki túllépi a 90 napot, szankciókkal kell számolnia. A vízummentesség nemcsak megkönnyíti, de olcsóbbá és egyszerűbbé is teszi a külföldi látogatásokat.

Tehát a vízummentesség által nem érhető el, hogy egy kárpátaljai magyar egy uniós országban tanulhasson?

– A 90 napot engedélyező szabály lehetővé teszi, hogy akár egy három hónapos részképzésen is részt lehessen venni. Amennyiben azonban valaki egy négy, vagy ötéves egyetemi kurzust szeretne külföldön végezni, arra már tanulmányi vízumot kell igényelni. Diákcsera-programokra vagy rövidtávú gyakornoki képzésre viszont elegendő a három hónap.

Mi a helyzet a kettős állampolgárokkal, mondjuk azokkal, akiknek van magyar, lengyel, vagy orosz útlevele is?

– A kettős állampolgárság kérdése fokozottan napirenden szerepel Ukrajnában. Három törvénytervezetet is benyújtottak ebben a témában a Legfelsőbb Tanácsnak. Az egyik megengedő, pragmatikus, hiszen Ukrajnának gazdasági előnye származik abból, hogy nagyon sok állampolgár külföldön dolgozik, és a megkeresett jövedelmét szülőföldjén költi el, vagy egy részét az otthon maradt családtagoknak folyósítja. A leghíresebb törvényjavaslatot sürgősségi eljárásban maga az elnök nyújtotta be, miszerint minden kettős állampolgárt szankcionálni kell, és bár első olvasatban elfogadták már, de ezt kevesen támogatják. A harmadik pedig a kettős állampolgárság tilalmát a köztisztviselőkre és az állami alkalmazottakra terjesztené ki. Remélem, hogy az észérvek és a pragmatikus szempontok győzedelmeskednek végül. Tehát, ha egy egyszerű állampolgár több állampolgársággal rendelkezik, annak semmilyen veszélye nincs az ukrán állam integritása szempontjából. Nyilvánvaló, hogy a határ átlépésekor mindenki csak egy útlevelel tud közlekedni.

Egyszerűbbé válik az Ukrajnában élő magyarok kapcsolattartása az anyaországiakkal?

– Természetesen, de nemcsak a magyaroké, hanem a románoké, lengyeleké, szlovákoké, bolgároké is. Azáltal, hogy nem kell időpontot kérni, sorban állni a konzulátusokon a vízumért, s nem kell díjat sem fizetni, így időben rövidül, anyagilag pedig olcsóbbá válik ez a folyamat. Így olyan kárpátaljai magyarok is el tudnak majd látogatni Magyarországra, akik eddig anyagi vagy egyéb okok miatt erre képtelenek voltak.

A vízummentesség következtében bizonyára egyre több ukrán állampolgár szeretne átjutni

Írta: Medveczky Attila
2017. május 16. kedd, 18:05 -

valamelyik EU-s országba. Így is többen panaszkodnak a hosszú sorra; nem kéne több átkelőhelyet megnyitni?

– Régóta hangoztatom itt az Európai Parlamentben, ha valós, az emberek szintjén jól érzékelhető segítséget szeretne nyújtani az EU az ukrainai polgároknak, akkor a határ menti infrastruktúra hiányosságát mindenképp orvosolni kell. Nagymértékben bővíteni kellene a Kárpátaljáról az EU-országokba nyíló határátkelő helyeket. Valóban szörnyű és felháborító, hogy mennyit kell várakozni a határon, mert kevés a határátkelő kapacitása. Az ukrán függetlenség kikiáltása óta Kárpátalján csak egy új határátkelőt nyitottak 2005-ben a Kisszelmenc és Nagyszelmenc közötti ukrán–szlovák határátkelőhelyet. Ami van, az még a Szovjetunió idején épült ki (1989 előtt csak a Csap–Záhony volt, majd 1989-ben nyitottak négyet: Beregsurány–Asztély, Tiszabecs–Tiszaújlak, Lónya–Harangláb, Barabás–Kaszony települések között). A Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség is évtizedek óta hangsúlyozza, hogy határátkelőket, oda vezető utakat, illetve a beregszászi elkerülő utat fontos lenne megépíteni. Az ügghöz a magyar fél jóindulata és pénzügyi felajánlása sem hiányzik. Viszont az ukrán fél politikai szempontból akadályozta az ügy előremozdítását. Nem foglalkoztak a határ menti infrastruktúra fejlesztésével. Pozitívum, hogy a politikai akarat ukrán részről most már erősödik; tavaly májusban Kárpátalja kormányzója írt egy levelet az ukrán külügyminiszternek, melyben felhívta a figyelmet, hogy legalább tíz új határátkelőhely szükséges Kárpátaljának. Ezt több tárgyalás követte, és novemberben az ukrán infrastruktúráért felelős miniszter ellátogatott Kárpátaljára, felmérte a helyzetet, s megszületett egy olyan elvi megállapodás, hogy a legfontosabb lenne a Beregdéda és Beregdaróc közötti határátkelő megépítése, amely elősegítené az M3-as összekötését a Kijev–Csap autóúttal. Ennek a szakasznak lenne a része a beregszászi elkerülő út megépítése. Emellett már elkezdtek az Asztély–Beregsurány határátkelő bővítését, az ottani munkálatok miatt is nagy a sor. Több éve folynak tárgyalások a Nagypalád és Nagyhódos közötti ukrán–magyar átkelőhely építéséről, s reméljük, hogy még idén ősszel megnyílik. Orbán Viktor miniszterelnök és Volodimir Hrojszman ukrán kormányfő tavaly novemberi találkozója során, a kárpátaljai határ menti régió infrastrukturális fejlesztése is napirenden volt és elhangzott, hogy Magyarország hajlandó 50 milliós hitelkeretet nyújtani az előbb elmondottak megépítéséhez. Mivel ezáltal legfelsőbb szinten is megtörtént a jóváhagyás, a megállapodás, remélem hamarosan elkezdődnek a fejlesztések.

Az Ukrajnában élő kisebbségek alkotmány által garantált nyelvi és oktatási jogait diszkriminatív módon szűkíteni akarják. Remélhetjük, hogy a vízummentes utazás elnyerése után Ukrajna a

Írta: Medveczky Attila
2017. május 16. kedd, 18:05 -

nemzeti kisebbségekhez tartozó állampolgárok jogait kiszélesíti?

– Abban bízom, hogy az a sok segítség és gesztus, amit Magyarország tesz Ukrajna irányában, meghozza az eredményt. Gondoljunk a kelet-ukrajnai harcokban elhunyt katonák gyermekeinek táboroztatására, a sérültek rehabilitációjára, a humanitárius segélyekre. Remélem, hogy az önzetlen segítség láttán az ukrán fél ráébred arra, hogy Magyarország nem ellenfele, nem a veszélyforrást kell benne látni. Ezért felháborító, hogy a segítségnyújtás ellenére szeparatizmussal, Kárpátalja elszakításának törekvésével vádolják a magyar politikusokat az ukrán médiában. Talán eljön az idő, hogy a kicsi, de hangos magyarellenes ukránok rájönnek arra, hogy éppen a magyar kisebbség jelenti azt a „hidat”, amelyen Ukrajna az Európai Unió irányába előreléphet.

Medveczky Attila